

svět katolickýma očima MONITOR

publicistický čtrnáctideník

ročník XVII., číslo 7

5. 4. 2020 / neprodejné

Z OBSAHU	Zamyšlení nad povinností účastnit se mše svaté v době epidemie	04
	K tobě, svatý Josefe, přicházíme ve své tísní...	06
	O transgenderismu: Společný základ a skutečné rozdíly mezi katolíky a radikálními feministkami	10

Mimořádné požehnání Urbi et Orbi – přenos TV Noe z 27. března 2020. Foto: Vojtěch Hlávka / Člověk a Víra

Bez davů

Zástupy nesekaly ratolesti ze stromu, nestlaly je na cestu, před Pánem nekráčely a Hosana nevolaly, protože nesměly. Veliké množství lidu sedělo doma, zatímco Spasitel projížděl branou do města svého umučení.

Čeká nás Svatý týden bez davů – bez toho květnonedělního s mávátky i toho velkopátečního s klnoucími pěstmi. Obě ta velká shromáždění půjde letos prožít jen těžko. Pilát popravu sice povolil – pokud katů nebude víc než pět a použi-

jí ochranné pomůcky – ale zvědavci mohou vše sledovat nanejvýš přes přijímače.

Všelidová sročení jsou zakázána, ale Svatý týden patří nejen jim, nýbrž i dvěma velkým samotám – té zelenočtvrteční, v níž Bůh osaměl bez lidí, a té bělosobotní, v níž lidé osaměli bez Boha.

Duše stanula bezradná na prahu nezvykle skrytých svátků. Kam se vydá? Půjde letos do Getseman okusit Pánovu opuštěnost a půjde pak k Pánovu hrobu přinést mu tu svoji.

Jen ty dny nezahlučnět, jen to dvojí prázdno, v němž Bůh žízni po člověku a člověk po Bohu, nevyplnit něčím, čímkoliv, co tu vyprahlost na chvíli ztlumí. Jen propast nezaházet tunami čichsi třeba i zbožných slov. Jen ji hladově nechat zet. Jen čekat a mlčet a potom prvního dne po sobotě přijít k hrobu a vidět, co není vidět.

Václav Boleslavský
publicista

V Krakově se budou znovu zabývat blahorečením rodičů sv. Jana Pavla II.

Emilia a Karol Wojtyła s nejstarším synem Edmundem. Foto: wikipedia.org

Krakovský arcibiskup, metropolita Marek Jędraszewski oznámil ve středu 11. března na webové stránce Arcibiskupství krakovského rozhodnutí o otevření procesu blahorečení Karla Wojtyły a jeho manželky Emílie, rozené Kaczorowské, rodičů sv. Jana Pavla II.

Polský biskupský sbor odsouhlasil zahájení blahorečení na plenárním shromáždění v říjnu minulého roku. Jako první krok požádal Svätý stolec o povolení otevření procesu. Z Kongregace pro svatořečení už přišla kladná odpověď.

Prostřednictvím farností krakovská arcidiecéze informovala o této věci všechny věřící s výzvou, aby do 7. května 2020 Krakovské metropolitní kurii zaslali všechny dokumenty, dopisy nebo zprávy týkající se Božích služebníků Kar-

la a Emílie, ať už pozitivní nebo negativní. Vzpomínky na rodiče svatého papeže jsou zvláště ve Wadowicích a Krakově stále živé a přestože uběhl dlouhý čas od jejich smrti, jsou zde stále lidé, kteří je znali osobně.

„Snažíme se s nimi zkontaktovat a proposit je, aby svědčili,“ uvedl delegát pro záležitost blahorečení P. Andrzej Scaęber. Jak vysvětlil, mají zájem i o výpovědi tzv. „svědků z doslechu“, čili dětí a vnoučat přímých svědků života těchto dvou Božích služebníků. I samotný papež sv. Jan Pavel II. bude přímým svědkem svatosti svých rodičů, neboť existuje několik jeho textů potvrzujících, že to byli výjimeční lidé.

Otec Andrzej vysvětlil, že formálně proběhnou dva samostatné kanonické procesy, jejichž prostřednictvím bude nut-

né prokázat, že Emília a Karol praktikovali ctnosti hrdinským způsobem, že požívají pověst svatosti, a že prostřednictvím jejich přímlyvy dosáhli lidé milosti od Boha.

„Tento proces nebude jednoduchý, protože se přeředit počet očitých svědků, avšak nyní již můžeme říci, že sesbíraná dokumentace, zejména co se týče Karla Wojtyły, je velmi rozsáhlá,“ potvrdil polský delegát pro kanonizaci. Podle jeho slov tato dokumentace ukazuje vývoj vztahu s Bohem, který tento muž měl v průběhu svého života a také to, jak ho dokázal přenést na svého syna, budoucího papeže.

K významu přípravy nového beatifikačního procesu otec Andrzej dodává, že ve společnosti, která je v krizi, jako je ta dnešní, s „mnohými rozvody, vztahy neuspóřádaného soužití, opuštěnými dětmi“, rodina Wojtyłů, „dvou obyčejných lidí“, ukazuje všem, že i přes ekonomicky těžkou situaci, nemoc nebo smrt dětí je možné věřit a zůstat v blízkosti Boha.

V souvislosti s blížícím se 100. výročím narození sv. Jana Pavla II. (nar. 18. května 1920 ve Wadowicích) připomeňme, že polští biskupové navrhli, aby ho církev prohlásila za učitele církve a spolupatrona Evropy. Polská biskupská konference v čele s jejím předsedou, poznańským arcibiskupem Stanisławem Gądeckým, který je i místopředsedou Rady evropských biskupských konferencí, požádala biskupy celého světa o podporu této iniciativy.

cirkev.cz

Na Sázavě pokračují opravy na Svatoprokopském poutním areálu

Ani při současných výjimečných omezeních způsobených koronavirovou pandemií neustaly práce na opravě Svatoprokopského poutního areálu na Sázavě.

„Část gotických pilířů je již hotova. Dokončeno je také západní průčelí kostele sv. Prokopa. Nyní se staví lešení a bude pokračovat oprava na celé fasádě

kostela nad řekou Sázavou,“ přibližuje postup prací sázavský duchovní správce P. Radim Cigánek. Velmi intenzivně se nyní podle něj pracuje na střeše kostela a gotické věži, kde tesaři vyměňují řadu poškozených prvků krovů. Do finále se dle P. Cigánka blíží rovněž oprava fary naproti kostelu sv. Prokopa. „Během

jara se s Boží pomocí bude pokračovat a začnou práce na úpravě parteru pod nedostavěným gotickým trojlodím. Když vše půjde podle plánu, tak na konci roku 2020 by měly být opravy dokončeny,“ doufá P. Radim Cigánek.

Jiří Prinz, apha.cz

SLOVO BISKUPA

Církev umožnila získání odpustků v urgentních případech epidemie

Apoštolská penitenciárie v pátek 20. března vydala dekret, kterým umožňuje získání plnomocných odpustků lidem nakažených koronavirem, těm kteří je ošetřují a stejně tak všem věřícím, kteří se za ně modlí.

Přenos společné modlitby Otče náš se všemi křesťany na světě s papežem Františkem. Foto: Člověk a Víra

Zároveň dnes byla vydána také nota, která připomíná, že v extrémních situacích je možné udělit hromadné rozhřešení.

Zmíněný dekret, podepsaný hlavním penitenciářem kardinálem Maurem Piacenzou a regentem Mons. Krzysztofem Nykielem, uděluje zvláštní plnomocné odpustky.

Ti nejvíc ohrožení mohou získat plnomocné odpustky už po modlitbě Vyznání víry, Otče náš a Zdrávasu ve spojení s touhou po splnění obvyklých podmínek získání odpustků hned, jak to jen bude možné. Toto se týká osob nemocných virem Covid-19, tj. koronavirem a dále pak osob, kterým lékař nařídil karanténu, zdravotnických pracovníků a rodinných příslušníků, kteří riskují svoje životy péčí o nemocné.

Ostatní si pro získání odpustků mohou vybrat z možností:

- návštěva Nejsvětější svátosti
- eucharistická adorace
- četba Písma svatého po dobu ales-

poň půlhodiny
– modlitba růžence, křížové cesty nebo Korunky k Božímu milosrdenství prosíc Boha o ukončení epidemie, úlevu pro nemocné a spásu zemřelých

Plnomocné odpustky může získat také věřící, který se v bezprostřední blízkosti smrti ocitne bez možnosti přijmout svátost pomazání nemocných a viatikum. V tomto případě se doporučuje uctít ukřižovaného Ježíše nebo kříž.

Nota Apoštolské penitenciárie se věnuje možnosti udělení kolektivního rozhřešení v případě závažné nouze. Kněz má podle možnosti předem uvědomit příslušného diecézního biskupa, kterému přísluší určit teritorium a případy ve vlastní církevní oblasti. Nota také připomíná možnost dokonalé lítosti, jak to uvádí Katechismus (č. 1452), v případě, že umírajícímu není nasnadě kněz.

Vatican News

To, jestli je někdo věřící nebo není, závisí ve značné míře i od toho, jaké otázky si klade, co ho zajímá a co ho i znepokojuje; jestli jeho zájmy přesahují horizont jeho úzce osobního blaha. Kněží, ale i rodiče a vychovatelé by měli usměrňovat pozornost svých svěřenců především na existenciální otázky. To je obecný kořen, z kterého pak může vyrůst harmonicky usměrněný zájem o přírodu, ale i o lidské zdraví, které nejsou v rozporu s konečným cílem života, ale do něj zapadají a jsou jeho součástí. Mnozí konstatují, že je to velmi dlouhý a náročný proces vyžadující čas a námahu i osobní angažovanost. A právě to je problém. Podlehlí jsme představě, že vše se nám musí teď dělat s větší lehkostí, že už máme dost zkušeností k tomu, abychom to i bez větší námahy zvládli. Je to pravda, i není to pravda. Záleží, z jakého úhlu se na to díváme. To, že jsme v průběhu staletí evropské křesťanské civilizace nahromadili množství poznatků a vědomostí, ještě nemusí mnoho znamenat. Množství ještě neznamená kvalitu. Může znamenat v poznacích a vědomostech i zmatek a chaos. Čím je toho víc, tím se v tom dá hůře vyznat, dá se to jen s větší námahou zvládnout. Proto je vhodné se někdy vrátit k základním otázkám a také k prvotním a základním odpovědím a na ně pak opatrně stavět nové, ale ověřené poznatky a zkušenosti. Musíme se vyhybat jakýmkoli neověřeným experimentům, které v dějinách obyčejně skončily katastrofou. Experiment komunismu nás o tom mohl dostatečně přesvědčit. Postačujícím varovným znamením by mělo být už to, že je něco v příkrém rozporu s Božími zákony a příkazy. Zkušenost učí, že co bylo proti nim, nikdy dobře neskončilo. Stačí se o tom pravdivě přesvědčit v objektivních učebnicích dějin. Měli bychom si připomínat, že už staří Římané učili, že „*Historia est Magistra Vitae*“ (dějiny jsou učitelkou života).

+Ladislav Hučko

Mons.ThDr. RNDr. Ladislav Hučko, CSc., apoštolský exarcha řeckokatolické církve

ZAMYŠLENÍ NAD POVINNOSTÍ ÚČASTNIT SE MŠE SVATÉ V DOBĚ EPIDEMIE

Povinnost účastnit se mše svaté o nedělích a zasvěcených svátcích stanovená v kánonech 1246–1248 (viz též KKC čl. 2180–2183) je silně závazná ve svědomí. Žádný hodnověrný komentátor to nepochybně. Církev však nevynucuje tuto povinnou účast vnějšně (na mši například nehlídkuje církevní policie a nedává pokuty za neúčast), ale formuluje pokyny k tomu, aby pomohla věrným katolíkům posuzovat jejich povinnosti za nejrůznějších okolností.

Úvodní poznámka

Pravidelní čtenáři blogu *In the Light of the Law* vědí, že když probírám povinnou účast na mši svaté, nezabývám se záležitostmi typu „Jak velkou část mše mohu zmeškat, aby moje účast byla ještě platná?“, ale spíše dávám přednost otázce „Proč jsem zmeškal část mše, jakkoli dlouhou?“, snažím se zhodnotit důvody a/nebo ospravedlnění pro neúčast na povinné mši svaté. Takovýto přístup – kdy se netážeme „Kolik jsem zmeškal“, ale „Proč jsem zmeškal“ – nám podle mého názoru pomůže zhodnotit, jak silná je povinnost konkrétního člověka účastnit se mše svaté v době epidemie.

Povinnosti účastnit se určitých mší nás mohou zprostit tři faktory: nemožnost, dispenz nebo omluva.

Nemožnost

Od pradávna se uznává, že nikdo není vázán vykonávat nemožné. Pokud byla mše svatá v místě, kde se člověk nachází, zrušena (a přestože se předpokládá vynaložení určitého úsilí k nalezení mše v jiném místě), nevyžaduje se od něj, aby vyvíjel neúměrně náročnou snahu vyhledat mši někde jinde a účastnit se jí. Jistě, kanonické právo předpokládá, že účast na mši svaté, dokonce i na povinné mši svaté, může být někdy nemožná a doporučuje, aby se tito věřící zapojili do nějaké jiné liturgické činnosti (například

Mše svatá o Slavnosti Zvěstování Páně z kostela Narození Panny Marie ve Vranově u Brna.
Foto: Dušan Kadlec / Člověk a Víra

Sledování mše svaté v televizi může být dobré, ale neplní se tím povinnost účasti na ní, protože povinnost účasti splníme pouze přítomností na mši svaté.

konali denní modlitbu církve, viz kánon 1174) nebo věnovali náležitou dobu modlitbě, viz kánon 1248. Sledování mše svaté v televizi může být dobré, ale neplní se tím povinnost účasti na ní – té by nás zbavila pouze nemožnost –, protože povinnost účasti splníme pouze přítomností na mši svaté.

Dispenz

Povinnost účastnit se každý týden (a o zasvěcených svátcích) bohoslužeb vyplývá z Božího zákona vyjádřeného v Desateru, ale moderní nedělní povinnost je ukládána církevním právem, a proto od ní může diecézní biskup prostřednictvím kánonu 87 třeba i celou diecézi dispenzovat. Kromě toho kánon 1245 umožňuje farářům (ne však které-

mukoli knězi a pod., viz kánon 89) dispenzovat od této povinnosti ty, kdo k farnosti náležejí nebo se v ní zdržují. Kánon 90 nabádá zodpovědné činitele k tomu, aby pečlivě zvažovali duchovní blaho těch, kdo jsou jim svěřeni, a další okolnosti při rozhodování o dispenzování od zákona. V případě pochybností o dostatečnosti důvodů k dispenzování se nicméně rozhoduje ve prospěch dispense.

Omluva

Tento způsob zrušení povinnosti účastnit se mše svaté se s největší pravděpodobností týká jednotlivých katolíků a je třeba o něm pojednat obšírněji.

Mezi důvody, které se již dlouho uznávají jako omluva (neformálně „dispenzující“) z účasti na povinné mši svaté,

Foto: © Ivana Bužková / Člověk a Víra

je osobní onemocnění. K nemoci je třeba zmínit dva body.

Zprvé, lidé zakoušejí příznaky osobního onemocnění různě, takže jednomu člověku připadají jako nepříjemnost (například bolest hlavy), pro jiného to však může být silná bolest, která ovlivňuje jeho schopnost jednat, myslet, modlit se a tak dále. Z toho, jak hodnotí své příznaky vzhledem k povinnosti účastnit se určitých mší svatých, se každý člen věřícího společenství zodpovídá Bohu, a nikoli druhým lidem. Pokud jde o věřící společenství, záleží na tom, jak dotyčný člověk zhodnotí vliv svého onemocnění. Jestliže se cítí příliš nemocný na to, aby se účastnil mše svaté, je od povinné účasti osvobozen.

Zadruhé, osobní onemocnění může představovat různé stupně a druhy ohrožení pro ostatní. Mnohé vážné nemoci neohrožují ostatní (například rakovina), zatímco některá méně vážná či mírná onemocnění jsou velmi nakažlivá (například rýma nebo chřipka). Kromě osobního pocitu z nemoci, který je důležitý pro posouzení povinnosti účastnit se mše svaté, je třeba zvážit rovněž riziko, které daná nemoc představuje pro ostatní účastníky mše svaté (povinné či nepovinné). Toto zvažování se navíc neprovádí jako výraz lásky k bližním, ale jako výkon spravedlnosti vůči nim. Abych tedy uvedl jednoduchý příklad – pokud člo-

věk ví, že má vážnou nakažlivou chorobu, přestože se osobně cítí dobře, domnívám se, že jeho povinností je neúčastnit se mše svaté, a to dokonce ani povinné.

Stručně řečeno, ti, kdo trpí závažným onemocněním, jsou z důvodu některého z výše uvedených bodů – a možná i obou – osvobozeni od povinnosti účastnit se mše svaté. Mohou se totiž cítit příliš nemocní na to, aby se účastnili mše svaté, a/nebo může hrozit, že nakazí ostatní.

Zdá se však, že koronavirus představuje složitější problém, protože člověk může být nakažlivý tímto nebezpečným virem dosti dlouho předtím, než si vůbec začne být vědom, že je nakažen. Pokud jde o posuzování povinnosti účastnit se mše svaté, tento případ nezapadá ani do prvního výše uvedeného scénáře (protože se daný člověk necítí zle, ale pouze se obává – a nikoli neopodstatněně –, že onemocněl), ani si není vědom toho, že je silně nakažlivý pro ostatní. Jak tedy posuzovat povinnost účastnit se mše svaté v době vážné pandemie, kdy (a) je možno najít mši; (b) nejsme dispensováni od povinnosti účastnit se mše svaté; a (c) necítíme se nemocní, ačkoli mnozí ve společenství onemocněli poté, co po značně dlouhou dobu nevykazovali žádné příznaky?

Navrhuji následující přístup. Protože jsou však tyto úvahy do značné míry oběžetné (toto slovo používám v jeho

dobrém smyslu, ne jako zástěrku toho, že budu dělat to, co je pro mě pohodlné), mějte na paměti, že i drobné změny skutečností mohou zásadně změnit to, jak se moje rada uskuteční v praxi.

A) Pokud se jen prostě, byť pochopitelně, bojíte, že vás druzí nakazí, nepovažují to za dostatečnou omluvu, která by vás zbavovala závažné náboženské povinnosti, jako je účast na nedělní mši. Avšak čím více jsou obavy člověka z nakažení umocněny faktory, jako je například jeho pokročilý věk nebo další zdravotní komplikace (např. cukrovka nebo těhotenství), tím spíše lze nalézt omluvu z povinné účasti na mši svaté, přestože se daný člověk subjektivně cítí dobře.

B) Pokud nemáte žádný zvláštní důvod domnívat se, že jste pro druhé nakažliví, nevidím dostatečnou omluvu, která by vás zbavovala závažné náboženské povinnosti, jako je účast na nedělní mši svaté. Faktory, jež zvyšují pravděpodobnost, že je člověk nakažlivý pro ostatní (například onemocněl někdo v jeho rodině nebo pracuje či se pohybuje v přítomnosti nemocných), budou mít zřejmě za následek omluvu z účasti na některých mších svatých, a to i když se daný člověk subjektivně cítí dobře.

Znovu připomínám, že ani v jednom z výše zmíněných scénářů se církev nepokouší dohlížet na osobní hodnocení jednotlivých věřících, zda splnit či se vyhnout povinné účasti na mši svaté o nedělích a zasvěcených svátcích. V záležitostech svědomí je každý za své rozhodnutí odpovědný Bohu a Bůh nemůže klamat ani být oklamán.

Edward Peters
canonlawblog.wordpress.com
Přeložil Pavel Štíčka

Edward Peters, JD, JCD, Ref. Sig. Ap.
církevní právník a referendář Nejvyššího
tribunálu Apoštolské signatury

K TOBĚ, SVATÝ JOSEFE, PŘICHÁZÍME VE SVÉ TÍSNI...

Svatý Josef ochraňuje církev jako její snoubenec a otec

Letos uplyne 150 let od vyhlášení svatého Josefa za ochránce katolické církve, kterou on miluje a chrání se snoubeneckou a otcovskou láskou.

Proto zvláště v této dramatické době je vhodné obracet se na závěr růžence na snoubence Panny Marie modlitbou papeže Lva XIII.: „K tobě, svatý Josefe, přicházíme ve své tísní...“.

Výročí vyhlášení svatého Josefa za ochránce církve

Dne 8. prosince 1870 blahoslavený papež Pius IX. dekretem *Quemadmodum Deus*¹ vyhlásil svatého Josefa za ochránce katolické církve. Toho dne – o slavnosti Neposkvrněného početí Panny Marie – byl uveden dekret promulgován během slavnostních mší svatých slavených v hlavních římských bazilikách, totiž v bazilice sv. Petra, v Lateránské bazilice a v bazilice Santa Maria Maggiore. Blahoslavený Pius IX. tím vyšel vstříc velikému petičnímu hnutí v tomto směru, které vyvrcholilo žádostí 38 kardinálů a 218 biskupů během zasedání Prvního vatikánského koncilu v červenci 1870. Na letošní rok tudíž připadá významné 150. výročí tohoto vyhlášení.

Modlitba Lva XIII. k svatému Josefovi

Nástupce blahoslaveného Pia IX. na stolci sv. Petra, papež Lev XIII., neváhal proto dovolávat se ochrany snoubence Panny Marie nad církví ve své modlitbě, kterou připojil na závěr své encykliky o svatém Josefovi *Quamquam pluries*, kterou jako první a prozatím poslední papežskou encykliku o svatém patriar-

Gerard van Honthorst: Kristovo dětství (cca 1620)

Opatruj vyvolený lid Ježíše Krista. Odvrát od nás všechnu nákazu bludů a mravní zkaženosti. Milostivě nám z nebe pomáhej v tomto boji s mocnostmi temna.

chovi vydal o 19 let později, v roce 1889.²

Mnozí tuto modlitbu dobře známe, protože se ji modlíme na závěr růžence nejen v měsíci říjnu, jak bylo původním přáním Lva XIII., ale během celého roku. Vyzývání svatého Josefa v této modlitbě je zvláště naléhavé v současné situaci: „K tobě, svatý Josefe, přicházíme ve své

tísní... shlédni milostivě na dědictví, které si Ježíš Kristus získal svou krví, a přispívej nám v našich potřebách svou mocnou přímlouvou... opatruj vyvolený lid Ježíše Krista. Odvrát od nás... všechnu nákazu bludů a mravní zkaženosti... milostivě nám z nebe pomáhej v tomto boji s mocnostmi temna... braň církev Boží proti úkladům nepřátel a proti všemu protivenství.“

Snoubenecká a otcovská láska svatého Josefa k církvi

Je velmi důležité, že o to všechno prosí-

² Čes. vyd. encykliky in: *Lilie sv. Josefa*, 1 (1890), s. 4–7. Co se týká uvedené modlitby k sv. Josefovi, srov. její české znění: „K svatému Josefovi po růžencové pobožnosti.“ In: *Kancionál: Společný zpěvník českých a moravských diecézí*. Praha: Zvon, 1992, č. 11: s. 15–16.

¹ Dekret nevydal přímo blahoslavený Pius IX., ale jeho jménem Posvátná kongregace obřadů.

me svatého Josefa, jak říkáme v modlitbě, „pro lásku, která ho pojila s neposkvrněnou Pannou a Bohorodičkou a pro otcovskou lásku, s kterou objímal dítě Ježíše“. Ano, láska svatého Josefa, pramenící z hlavní lásky k Bohu, měla v případě Panny Marie podobu lásky snoubenecké, třebaže se nejednalo o lásku tělesnou, a v případě Pána Ježíše podobu lásky otcovské, přestože svatý Josef nebyl Ježíšovým fyzickým otcem.

A také láska svatého Josefa k Církvi nepřestává být láskou snoubeneckou, neboť Maria je vzorem Církve; nepřestává být láskou otcovskou, protože Církev je mystickým tělem Ježíše Krista, jeho zákonného syna. To, že láska svatého Josefa k Církvi je zároveň snoubenecká a otcovská, ji činí něčím zcela mimořádným, po-

divuhodným a také velmi účinným.

Vzývání svatého Josefa na závěr růžence

Když se nyní v rodinách, ve společenstvích či sami modlíme růženec – a která doba je pro tuto modlitbu vhodnější a potřebnější než právě tato! –, neopomeňme se na jejím závěru obrátit s prosbou na snoubence Panny Marie: „K tobě, svatý Josefe, přicházíme ve své tísně...“

Tak k tomu již několik století před papežem Lvem XIII. prorocky vybízel italský dominikán Isidoro Isolani, autor *Sumy o darech svatého Josefa* (1522), prvního teologického pojednání o pěstounu Páně: „Proto, ó věrný a zbožný ctiteli svaté Panny, když se modlíš růženec, neopomeň na jeho konci připojit nějakou modlitbu

ke cti jejího snoubence, svatého Josefa. Tím tvé modlitby budou milejší Bohu...“³

P. Štěpán Maria Filip OP

P. Lect. PhDr. Štěpán Filip OP, Th.D. vyučující na CMTF UP v Olomouci a na Angeliku v Římě

³ *Summa de donis sancti Ioseph*, Pars IV, cap. 8. Ed. Joachim-Joseph Berthier. Romae: ex Typographia polyglotta S. C. de Propaganda Fide, 1887, s. 283–284 (čes. vyd. in: *Světlo*, 26, č. 1 [2018], s. 13).

AFRIČTÍ BISKUPOVÉ TVRDÍ, ŽE POLARIZACE V CÍRKVI JE „SPÍŠE POLITICKÁ NEŽ VĚROUČNÁ“

Dva biskupové, kteří se na počátku prosince účastnili velkého summitu o africkém katolicismu, vzkazují katolické církvi v západním světě: Nepřenášejte svou polarizaci na náš kontinent.

Biskup George Desmond Tambala z Malawi se domnívá, že polarizace uvnitř církve v Evropě a ve Spojených státech „je spíše politická než věroučná“ – a odvádí od skutečné práce církve.

„Bylo by velice smutné, kdyby se to přeneslo k nám do Afriky. Zasloužíme si něco lepšího,“ řekl Tambala listu *Cruce* během panafrického kongresu o teologii, společnosti a pastoraci, který se konal v jihovýchodní Nigérii.

Tambala uvedl, že zaslepená politika jednotlivých stran se zdá být výkladovým klíčem, proč se tolik katolíků snaží porozumět různým záležitostem v církvi.

„Když patříte k dané skupině, automaticky také přejímáte její stanoviska

Arcibiskup Charles Palmer-Buckle. Foto: wikimedia.org

v církvi, což považuji za velmi smutné,“ prohlásil.

Arcibiskup Charles Palmer-Buckle z Cape Coast v Ghaně řekl, že jej rozdělení v církvi znepokojuje, zejména pokud

jde o papeže Františka.

Když papež Benedikt XVI. rezignoval, byl Palmer-Buckle stejně jako většina světa v šoku, ale „modlili jsme se k Bohu za vhodného nástupce“.

František je „muž, kterého nám dal Bůh, a rád bych věřil, že moji bratři biskupové na něj pohlížejí stejně“.

Palmer-Buckle i Tambala věří, že afričtí biskupové jsou jednotní a stojí za Františkem – a oba jsou znechuceni některými snahami oslabit Františka a otevřeně ho napadat.

„My Afričané jsme vychováni tak, že na veřejnosti naše představené nikdy nekritizujeme,“ řekl Palmer-Buckle a dodal, že kdyby mu jeho otec dělal starosti nebo by s ním nesouhlasil, oslovil by ho „za zavřenými dveřmi“.

„Mohl bych se modlit za americké, německé a další evropské biskupy, aby jednali stejně,“ řekl listu *Crux*.

„Když vystupují na veřejnosti a vyvolávají nelobajalnost vůči papeži, neměli by zapomínat, že si podtrhávají koberec pod vlastníma nohama,“ řekl a dodal, že když biskupové napadají papeže, podkopávají tím vlastní autoritu mezi laiky.

„Je pro nás těžké, když slyšíme, že lidé mají potíže s porozuměním,“ vyjádřil se za africkou hierarchii. „Vyjít na okraj společnosti, starat se o ty, kdo jsou přehlíženi, načichnout ovce – takový je náš život od nepaměti,“ dodal.

Palmer-Buckle zdůraznil, že František také staví na tradici papeže Jana Pavla II. a Benedikta XVI., především pokud jde o to, co může africká církev nabídnout univerzální církvi.

Když vzpomínal na první synodu

o Africe, kterou před pětadvaceti lety inicioval Jan Pavel II., Palmer-Buckle řekl, že tehdejší papež a nyní světec „přijal inkulturaci jako způsob evangelizace, kterou je nutno brát v Africe vážně“.

Chápal také, že evangelizace „musí mít vliv na sociální, politický a ekonomický rozměr života církve“, řekl ghanický biskup a dodal, že Benedikt XVI. toto všechno přijímal a připojil dimenzi smíření, když před deseti lety svolal Synodu o Africe, aby pomohl uzdravit rozdělení na tomto kontinentě.

František „doplňuje to, co začal Jan Pavel II. a v čem pokračoval Benedikt,“ řekl Palmer-Buckle.

Jako příklad uvedl roli, kterou v Římě hraje kardinál Peter Turkson z Ghany.

Benedikt XVI. nejprve v roce 2009 vybral Turksona, aby vedl tehdejší vatikánský úřad pro spravedlnost a mír – jeho role se rozvinula a získala ještě větší význam za Františkova pontifikátu, kdy se z úřadu stalo superdikasterium na podporu integrálního lidského rozvoje.

„My v Africe bychom měli na Turksonovu roli hledět jako na potvrzení toho, že skutečně můžeme něčím významným přispět,“ prohlásil Palmer-Buckle.

O papežově důrazu na ekologii si myslí, že toto má na africkém kontinentu obzvláštní ohlas.

O nedávné Synodě o Amazonii Palmer-Buckle řekl, že „Amazonie je syno-

nymem pro prales v Kongu“.

„Biskupové v Africe spolupracují s biskupy v Brazílii a v Latinské Americe ohledně toho, jak lze zachránit ekologické plíce světa,“ řekl a dodal, že František nabízí model toho, jak biskupové mohou konstruktivním způsobem angažovat politiky.

Palmer-Buckle poznamenal, že „František nás vybízí, abychom se v zásadních věcech zapojovali do politiky v naší zemi“ a „povzbuzovali to, co je pozitivní“.

Pro ty, kdo se snaží Františkovi porozumět, mají Tambala a Palmer-Buckle společnou radu: Berte papeže takového, jaký je, a čtěte z první ruky to, co říká.

„V žádném případě mi nikdo nemůže tvrdit, že by říkal něco, co je v rozporu s Benediktem nebo Janem Pavlem II.,“ uzavřel Palmer-Buckle. „Říká totéž, jen přístupnějším způsobem.“

Christopher White

cruxnow.com

Přeložil Pavel Štíčka

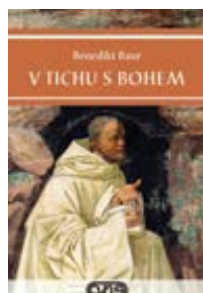

Christopher White

zpravodaj pro Crux a The Tablet

Z nabídky nakladatelství Axis

Axis – spolek pro dobrou literaturu • Jeneweinova 113/35, 617 00 Brno,
tel.: 737 811 212, obchod@knihyaxis.cz, on-line knihkupectví: www.knihyaxis.cz

Benedikt Baur: V tichu s Bohem

Autor vybírá z ohromného pole křesťanského mysticismu a askeze témata vhodná pro moderního člověka, přičemž se vrací ke kontemplaci nejzákladnějších pravd křesťanského zjevení. Mnoho myšlenek vychází z mnohaleté zkušenosti jeho osobního života.

Meg Meekerová: Deset návyků pro šťastné matky

Do této knihy Dr. Meekerová zahrnuje klinická data a vlastní zkušenost s výchovou čtyř dětí, aby ukázala, proč matky trpí rostoucím tlakem na dokonalost a jaký vliv to má na jejich emocionální, fyzické, duševní a duchovní zdraví. Dr. Meekerová identifikovala 10 nejpozitivnějších návyků matek, které jsou zdravé, šťastné a naplněné.

VYTVOŘIT POUŠŤ VE SVÉM ŽIVOTĚ

„Ať se v životě nacházíme kdekoli, Bůh je tam také. Prostor, kde se s ním můžeme setkat, je naše láska.“

Madeleine Delbrêlová

Abychom se setkali s Bohem, nemusíme utíkat na poušť. Bůh nás očekává v našem každodenním životě.

„Uvedu ji na poušť, budu jí promlouvat k srdci...“ (Oz 2,16): modlitba je záležitost, která se týká jen Boha a mě, modlíme se „jedině k Jedinému“. Poušť se však stává vzácnou: jak být sám uprostřed tisíců podnětů našich medializovaných, propojených a monitorovaných životů? „Ať se v životě nacházíme kdekoli, Bůh je tam také. Prostor, kde se s ním můžeme setkat, je naše láska, která se nechce oddělit od Boha, která se chce s Bohem setkat. To je touha, z níž pramení modlitba, a to kdekoli se nacházíme.“¹

Touha schopná proměnit i ten nejtvrdší život

Pro Madeleine Delbrêlovou, apoštolku přelidněných sídlišť 50. let, není prvořadě usadit se na Sahare: „Milovat Boha natolik, abych s ním chtěl být, nést v sobě touhu po této lásce, to je síla schopná proměnit i ten nejtvrdší život a setkat se v modlitbě s tím, koho milujeme. Několik minut této modlitby nás dává Bohu a my dáváme Bohu více než hodiny, možná hluboce usebrané, ale bez toho, aby jim předcházela živá a rozhodná touha.“

Začneme s těmito několika minutami, které máme všichni: „Ústup na poušť, to může být pět stanic metra na konci dne... Naše příchody a odchody – a nejen ty velké, z jedné místnosti do druhé – chvíle, kdy musíme čekat – ať už na to, až se dostaneme na řadu u pokladny, až bude volný telefon nebo až se uvolní místo v autobuse – to všechno jsou chvíle připravené pro nás do té míry, jak jsme my připraveni pro ně.“

Jsme-li věrní těmto několika minu-

Madeleine Delbrêl, misionářka periferií. Foto: donboscoland.it

tám, jako zázrakem se rozmnoží: Bůh vstoupí do našeho života, zbytek z něj odejde. Jako když padá suché listí, tak najednou uvidíme, jak se nám uvolňuje mnoho dalších minut strávených sledováním bůhvíčího v televizi, sněním nad katalogem nebo surfováním na internetu.

Mystikové by na tomto místě hovořili o „očistné cestě“: skutečně se jedná o očistění, duchovní obnovu, a brzy díky ní nalezneme novou rovnováhu, kdy modlitba nebude něco „navíc“ k našemu každodennímu životu, ale v jeho středu. Všechno ostatní bude od nynějška považováno za něco „navíc“ k modlitbě, dokonce i v metru nebo v kanceláři.

Stopa postní doby

„Tato malá časová okna existují pro všechny,“ říká nám dále Madeleine. Jsou jako kroky na písku, sledující tuto stopu postní doby, která prochází pouští světa bez Boha. A pokud naše modlitba není modlitba poustevníka, je to možná proto, že ji Bůh chce prostší, stále prostší

a prostší: „Postit se jako svatý Simeon Stylita nebo strávit sto let na poušti jako svatý Pavel poustevník... Co však nepovažujeme za nadpřirozený stav a za hodné zapsání, je vést obyčejný život, který je naprostou a neustálou smrtí v tomto prostém odevzdání se dobré radosti Boha!“ (François Fénelon).

P. Max Huot de Longchamp
france-catholique.fr
Přeložila Michaela Vošvrđová

P. Max Huot de Longchamp: Postní doba pro lajdáky: Ve škole svatých, Centrum svatého Jana od Kříže, 2020

1 Madeleine Delbrêlová (1904–1964), *Radost z víry*, Le Seuil, 1968

O TRANSGENDERISMU: SPOLEČNÝ ZÁKLAD A SKUTEČNÉ ROZDÍLY MEZI KATOLÍKY A RADIKÁLNÍMI FEMINISTKAMI

Katolíci, kteří se snaží učit pravdu o ideologii transgenderu, našli nečekaného spojence: feministky neuznávající transgender či jinak řečeno feministky „kritické vůči genderu“, které tvrdí, že hnutí transgenderu ženám ubližuje. Ale přestože katolíci a feministky kritické k genderu nacházejí společnou základnu, existují také důležité body, na kterých se neshodnou, a to i v otázkách genderu.

Církev a feministky odmítající transgender se shodnou na tom, že sílící hnutí transgenderu je zvláště nebezpečné pro děti, které se postupem času přirozeně zbaví případných pocitů genderové dysforie, nebo jsou vedeny k přesvědčení, že se jejich gender liší od jejich biologického pohlaví prostě jen proto, že si vybírají hračky netypické pro jejich biologické pohlaví.

„Souhlasíme s tím, že lékaři, kteří profitují z ‚utvrzování‘ stále většího počtu dětí, především dívek, v transgenderu nebo nebinární identitě, by je neměli podrobovat lékařským experimentům,“ řekla agentuře CNA Mary Rice Hassonová, vědecká pracovnice v oboru katolických studií na Ethics and Public Policy Center ve Washingtonu a ředitelka Katolického ženského fóra.

Kara Dansky, členka správní rady Fronty za osvobození žen, s tím rovněž souhlasí a agentuře CNA řekla, že děti, které procházejí typicky turbulentním obdobím puberty, si zaslouží péči a vedení, ale rozhodně ne lékařské zákroky, jež jim mohou způsobit trvalé poškození.

„Dítě, které je zmatené ohledně svého pohlaví, si rozhodně zaslouží soucit, péči a vedení, aby pochopilo, že se nenarodilo v nesprávném těle. Jeho tělo je v pořádku tak, jak je (s výjimkou fyzických zdravotních obtíží, které by se měly vhodným způsobem léčit), a všichni jsme se narodili v takovém těle, jaké máme,“ řekla.

Foto: Hannah Busing / Unsplash

Děti, které procházejí typicky turbulentním obdobím puberty, si zaslouží péči a vedení, ale rozhodně ne lékařské zákroky, jež jim mohou způsobit trvalé poškození.

„A musíme se učit mít sami sebe rádi, a to jak fyzicky, tak emocionálně,“ dodala Dansky. „Takže každé dítě, které se snaží přijít na to, jakého je pohlaví, potřebuje péči, soucit, starostlivost a vedení, ale nikoli sterilizovat nebo zmrzačit.“

Hassonová podle svých slov doufá, že si rodiče uvědomují, že sílící hnutí transgenderu „radikálně mění podobu toho, jak naše děti chápou sebe i ostatní, a to způsobem, který není slučitelný s křesťanskou vírou. Je třeba, abychom byli soucitní a vlídní k těm, kdo přijímají ideologii transgenderu, ale musíme být moudří, vzdělávat se a bránit sebe a naše děti před lžemi, které tato ideologie předkládá.“

O příčinách, církvích a homofobii

Pokud jde o příčiny transgenderismu, se feministky a katolíci v některých bodech shodují a v jiných neshodují.

Feministka Mary Kate Fainová, která vyrostla v konzervativní evangelikální církvi a komunitě, se domnívá, že v některých případech příliš rigidní přijímání genderových rolí přispělo k nárůstu fenoménu transgenderu. Feministky například dlouho bojovaly proti genderové normě, že žena má mít pouze touhu zůstat doma, vařit a vychovávat děti, uvedla.

Feministky tvrdí, že ženy mohou zastat jakoukoli roli ve společnosti, jakou si přejí, řekla Fainová.

TRADICE OTCŮ

Foto: © Zuzana Kostková / Člověk a Víra

Ze spisu „O jednotě církve“ (De catholicae Ecclesiae unitate), nejobtáhlejšího díla sv. Cypriána, biskupa a mučedníka (†258): Caput V. Episcopatus in Ecclesia unitas

Tuto jednotu musíme zachovávat a hájit zvláště my, biskupové, kteří jsme v čelo Církve postaveni, abychom dokázali, že biskupství je jedno nedělitelné. Nikdo lhaním ať bratrstvo neklame, nikdo ať pravdu víry neporušuje zlotřilou zpronevěrou. Biskupství jest jedno, jehož díl v celosti od jednotlivců se drží.

I Církev jest jedna a ta vzrůstem i plodností se široko rozkládá.

Jako jest mnoho slunečních paprsků, ale světlo jedno; jako větve stromu jsou mnohé a kmen toliko jediný, pevně zakořeněný; jako z pramene jednoho, mnoho potůčků vyvěrá a třeba mnohotvárným tokem zdá se být rozplynulý, jednota jest uchována v jeho počátku. Odtrhni paprsek sluneční od slunce, jednota světla neutrpí rozdělením; ulom větve se stromu, úlomek nebude moci pučeti; od pramene zdrž potok, odtržený vyschne. Tak i Církev, světlem Páně zalitá, vysílá paprsky na celý svět; jedno přece je toliko světlo, které se všude rozlévá a jednota těla se netříští. Rozkládá své velmi plodné větve po celé zemi, hojně plynoucí potůčky šíře rozvádí; jedna je však hlava, jeden původ i jedna matka hojná v plodnosti v nástupcích. My jsme jejím plodem, jejím mlékem jsme kojeni, jejím duchem oživeni.

Nejpodstatnější je, že je žena, a to se prostě nezmění.

Ale dnes společnost vysílá všude přítomnou zprávu, která zní: „Chcete-li zůstat doma, vařit, působit žensky a mít děti, pak musíte být žena. A tudíž, pokud netoužíte po žádné kombinaci těchto věcí, nemůžete být žena.“

Fainová rovněž řekla, že z jejího pohledu některé komunity s rigidními genderovými rolami také hovoří o homosexualitě obzvláště negativně a opovržlivě. To může děti z takové komunity, které cítí, že je přitahuje stejné pohlaví, vést k domněnce, že se narodily v nesprávném těle, věří Fainová.

Dodala, že má přátele pocházející z takových komunit, kteří poté, co poznali, že je přitahuje stejné pohlaví, se rozhodli pro nebinární (ani muž ani žena) identitu nebo identitu transgendera, než aby čelili stigma, že jsou homosexuálové či lesby.

„Vidíme, že vzniká nové hnutí pro takovéto zakrývání homosexuality, a lidé se domnívají, že je pokrokové, ačkoli se ve skutečnosti objevuje v těch nejkonzervativnějších oblastech světa,“ prohlásila Fainová.

„Objevuje se v Iránu, kde vláda postavila homosexualitu mimo zákon a trestá ji smrtí, ale hradí homosexuálům změnu pohlaví, aby se již neidentifikovali jako

gayové. Vidíme to i v USA, kde ve státech s převahou republikánských voličů je nejvyšší míra transgenderismu, a není divu, že je to hluboce spojeno s homofobií,“ řekla Fainová.

Ale Hasonová varovala před tvrzením, že homofobie v konzervativních křesťanských církvích je významným přispěvatelem k nárůstu transgenderismu u mládeže. Předpoklad, že většina křesťanských církví s biblickým pohledem na homosexualitu je homofobní, není podle ní správný.

„Nemohu mluvit za názory ‚konzervativních‘ nebo ‚evangelikálních‘ církví jako takových. Ale můžu říct, že ti, kdo dodržují biblickou morálku, jako například katolíci, kteří se drží katolického učení, jsou často obviňováni z homofobie, protože věří, že homosexuální pohlavní aktivita je špatná nebo že homosexuální sklony nejsou Bohem chtěné, protože sexuální touha by měla být zaměřena na opačné pohlaví,“ uvedla Hasonová.

„Takže ti, kdo se identifikují jako homosexuálové nebo lesby, mívají politováníhodnou tendenci křičet o ‚homofobii‘, když církev učí proti homosexuálním vztahům či chování,“ podotkla.

Hasonová řekla, že většina součas-

ných církví, které učí biblický pohled na sexualitu, rozlišuje jednání a osobu. Církevní odmítnutí homosexuálního jednání není odmítnutím osoby, ale sexuálních vztahů mimo manželství, které církev považuje za možné pouze mezi mužem a ženou.

„Existuje značné množství církví včetně církve katolické, které oprávněně odmítají vyjádření sexuality vůči partnerovi stejného pohlaví (což se děje vždy mimo manželství, jak je chápe katolická církev). Musíme se zbavit levicové réto-

Foto: © Marie Košinová / Člověk a Víra

Církevní odmítnutí homosexuálního jednání není odmítnutím osoby, ale sexuálních vztahů mimo manželství.

riky, že katolické učení je svou podstatou „homofobní“.

Hassonová dále vyjádřila své pochybnosti o tomto tvrzení, protože křesťanští rodiče by obecně nepreferovali, aby jejich děti byly transgendery místo homosexuálů, jelikož transgenderismus i homose-

xualita odporují Božímu plánu pro lidskou sexualitu.

„... konzervativní církve a evangelikálové, kteří jsou proti homosexuálnímu jednání, obecně nepřijímají tvrzení o transidentitě,“ prohlásila Hassonová.

„Obojí je odchylkou od zjevného Bo-

žího plánu, navíc žádný rodič by u dítěte neupřednostňoval transidentitu před přitažlivostí k osobám stejného pohlaví, a to především vzhledem k chemické kastraci a chirurgickým zásahům, které se stávají běžnou ‚léčbou‘ zmatků ohledně identity.“

Hassonová uznala, že existují určité okrajové křesťanské komunity, které by mohly zastávat skutečně homofobní postoje. Dodala také, že si je vědoma, že malá katolická subkultura zastává příliš rigidní genderové role, například že ženy by neměly nosit kalhoty a že se nehodí, aby vykonávaly práci mimo domov.

„Myslím si, že to není správné a že tento proud v katolicismu není nikterak nový,“ prohlásila, ale dodala, že pravdou je, že existuje rozdíl mezi muži a ženami a že jsou určité sociální podněty pro rozlišování mezi muži a ženami, které se v různých kulturách liší.

„Chci tím říct, že když člověk dospívá a cítí se nepřírodně, cítí-li určitou tíži svědomí, například – ‚Ach, Bože, jsem opravdu strašná žena,‘ společnost takové osobě vyše zprávu, že existují buď muži, nebo ženy,“ řekla Hassonová.

Prohlásila, že neviděla, že by někdo, kdo nezapadá do rigidních genderových stereotypů, předpokládal, že má ve skutečnosti jiné biologické pohlaví.

„Nejpodstatnější je, že je žena, a to se prostě nezmění,“ řekla.

„A když vás někdo zařadil do nějaké škatulky, podle níž se máte vzhledem ke

RC MONITOR JE ZASÍLÁN BEZPLATNĚ

Můžete si jej objednat na adrese Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha nebo na rcmonitor.cz.

Zde se také můžete přihlásit k pravidelnému zasílání zpráv e-mailem.

Jméno a příjmení:

Ulice:

Obec:

E-mail:

PSČ:

Počet výtisků:

Vydávání RC Monitoru je možné jedině díky zasílaným darům. Náklady na tisk a distribuci jednoho čísla jsou 25 Kč, což za rok činí 600 Kč. Dary lze uplatnit pro snížení základu daně.

Všem dárcům Pán Bůh zaplatí.

svému pohlaví chovat, vyžadovalo by to nějaký zkrat v logice, abyste prohlašovala: ‚Ach, to tedy znamená, že jsem druhého pohlaví, když mi celý život říkají ‚Ne, máš buď jedno, nebo druhé pohlaví.‘ A říká vám to vaše tělo. Říká vám to i věda.“

Ohlasy těch, kteří to prožili na vlastní kůži

Rostoucí počet lidí, kteří byli léčeni za účelem změny pohlaví, a posléze toho litovali, nyní hovoří o tlaku na provádění lékařských zákroků u nezletilých osob s genderovou dysforií.

Keira Bellová, třiaadvacetiletá žena z Velké Británie, nedávno podala žalobu na genderovou kliniku, která zahájila změnu jejího pohlaví, když jí bylo 16 let a přála si být mužem.

V šestnácti letech Bellová dostávala blokátory hormonů, aby se zabrzdl její vývoj jako ženy, a potom jí byly podávány mužské hormony. Uvedla, že v důsledku této léčby měla příznaky menopauzy, snížila se její sexuální touha a oslabily její kosti a pravděpodobně jí byla způsobena neplodnost. Když dosáhla 20 let věku, Národní zdravotní služba jí uhradila chirurgický zákrok, při němž jí byla odstraněna prsa, uvedl list *Daily Mail*.

Zanedlouho po této operaci Bellová začala mít pochybnosti o změně pohlaví. Listu *Daily Mail* řekla, že se cítila, jako by „uvízla“ mezi mužem a ženou a že se nedokázala ztotožnit ani s jedním pohlavím. V dvaadvaceti letech se rozhodla pro přechod zpět na ženské pohlaví a bojovat proti tomu, aby tato léčba byla poskytována ostatním mladým lidem. Prohlásila, že se cítila jako „pokusný králík“, na kterém genderová klinika prováděla experimenty, aniž by se příliš zamýšlela nad tím, jak tato léčba dlouhodobě ovlivní její život.

Bellová je nyní klíčovou svědkyní ve sledovaném procesu s Tavistock and Portman NHS Foundation Trust, který provozuje genderovou kliniku, kam docházela na léčení. Žalobu na kliniku podala bývalá zdravotní sestra z psychiatrického oddělení kliniky, která tvrdí, že děti nejsou schopny dát kvalifikovaný souhlas s podáváním silných a experimentálních blokátorů puberty

Foto: geralt / Pixabay

Rostoucí počet lidí, kteří byli léčeni za účelem změny pohlaví, a posléze toho litovali, nyní hovoří o tlaku na provádění lékařských zákroků u nezletilých osob s genderovou dysforií.

a hormonů.

Bellová je jednou z mnoha osob – z mnoha žen –, které veřejně promluvily poté, co jako nezletilé prošly experimentální léčbou na změnu pohlaví a nyní se nacházejí v procesu návratu k původnímu pohlaví.

Charlie Evansová, osmadvacetiletá žena žijící ve Velké Británii, se nachází v procesu návratu k původnímu pohlaví poté, co se od puberty identifikovala jako transgender. Když zveřejnila svůj příběh, kontaktovalo ji velké množství mužů a žen, kteří litují změny svého pohlaví. Evansová je inspirovala k tomu, aby kontaktovali The Detransition Advocacy Network, neziskovou organizaci, jež se snaží pomáhat mužům a ženám, kteří litují změny svého pohlaví.

Evansová řekla listu *The Telegraph*, že svou mladickou touhu po změně pohlaví připisuje zneužívání, kterého se na ní dopouštěla osoba mimo její rodinu. V dů-

sledku toho nenáviděla své tělo natolik, že si přála některé jeho části odřezat. Zdá se, že takovýto zážitek je mezi lidmi, kteří kontaktují Detransition network, velmi častý, dodala.

„... nemůžete se narodit v nesprávném těle – to vaše mysl potřebuje lékařskou péči, nikoli vaše pohlaví,“ řekla Evansová.

Mary Farrow

CNA

Přeložil Pavel Štička

Mary Farrow
novinářka, píše pro Catholic News Agency

JAK TO BÝVALO O MOROVÝCH EPIDEMIÍCH

Jakkoli dnes v Evropě neřádí mor, nýbrž CORONA-virus, není bez zajímavosti stručně si připomenout, jak tomu v křesťanstvu bylo za dob morových epidemií. Použijme k tomu heslo „Pest (Pestilenz)“ od někdejšího řezenského dómského vikáře a biskupského archiváře tamní kurie Johanna Baptisty Lehnera v *Lexikonu für Theologie und Kirche* (díl VIII, Freiburg im Breisgau 1936, s. 108n).

Slovo „mor“ (*pestilentia*) označuje nejen lepru, řádící ve 12. – 15. století, nýbrž také jiné nakažlivé choroby (např. skvrnitý tyfus, černé neštovice apod.), zvláště však „černou smrt“ řádící v roce 1348, a tak až do roku 1713. V morových dobách slavily triumf víra i pověra, heroická bliženská láska i nemilosrdné sobectví, pravý duch pokání vedle rozpustilé nevázanosti. V kronikách a kázáních, legendách i morových pověstech, malbách (Tánc smrti) a ve votivních předmětech se na mnoha místech dochovala vzpomínka na onu metlu Boží. Komety, nálety kobylek, narození zrůd, strašidelné pohřební průvody, údajně z nebe padající křížky a kapky krve platily za předzvěst morové rány, jak to odpovídajícím způsobem hlásali věštci a proroci zániku světa. Věřilo se, že byla zaviněna tu údajnými židovskými rituálními vraždami či otrávením studen, tu luxusem v odívání, novými módami, divadly a jinými vyskytujícími se nemravnostmi. Při bezradnosti lékařů kvetlo léčebné fušerství a magie, obchod s morovými amulety a kouzelnými prostředky, zatímco důvěra v Boha se projevovala ve vlastních morových modlitbách a morových příslibech, při morových kázáních (především ze strany žebavých mnichů), morových procesí, morových mší, při užívání morových křížů (benediktinských křížů) a stavbě morových sloupů, v křesťanské Caritas při zakládání nových a obnově starých řádů a bratrstev (antonité, špitální bratři, celité), ve zřizování špitálů (pro obzvláště nemocné), zakládání „lázní

Svatý Sebastián platí za hlavního morového patrona.

pro duše“ apod. Protože symbol morové nákazy, totiž šíp, upomíná na jeho mučednictví, platil svatý Sebastián (už od 7. století) za hlavního morového patrona; vedle něj též svatý Roch, který sám morem onemocněl a ještě za svého života byl pro mnohé zázračným pomocníkem. Ovšem jako patroni proti moru byli ctěni také svatí Jiljí, Kryštof a vůbec 14 sv. Pomocníků v nouzi, svatí Benedikt z Nursie, Alban z Mohuče, Karel Boromejský, František Xaverský a Gerald z Mayo, svaté Růžena ze Sicilie, Matka Anna, Kateřina Sienská a jiní. Na doby moru upomínají na mnoha místech ještě dnes četné morové kaple (např. na hoře sv. Rocha u Bingen) s často zajímavými votivními obrazy (např. vypodobnění Tance smrti a pochody flagelantů), sebastiánská bratrstva s výročními dny a procesími (např. ve vídeňském Skotském kostele – Schottenkirche – s rozdílením sebastiánských šípů, údajně dotýkaných na originálním Sebastianově kůlu), morové kříže, morové kameny, morové hřbitovy,

morové pověsti apod.

Závěrem mi budiž dovolena jedna téměř osobní poznámka: Při nedávné generální rekonstrukci hospitálu v Kuksu u Dvora Králové byly krásně zrestaurovány mimo jiné fresky výše zmíněného „Tance smrti“ (Totentanz) v přízemním podlaží. Tak až budou naše památky zase přístupny veřejnosti, nezapomeňte si udělat výlet do Kuksu...

P. Ignác Antonín Hrdina O.Praem.

P. Prof. JUDr. Ignác A. Hrdina, DrSc., O.Praem., místopředseda Metropolitního církevního soudu Arcidiecéze pražské, vyučující kanonického práva na KTF UK

VŠECHNO ZLÉ K NĚČEMU DOBRÉ

Vzdělávání dětí v nouzovém stavu

Velmi překvapivě zasáhlo české rodiny náhlé zrušení jinak povinné školní docházky.

Foto: Gaëlle Marcel / Unsplash

Mnohé děti změnu přivítaly s velkým nadšením, ale pro drtivou většinu rodin s dětmi je nutnost dlouhodobého vzdělávání dětí jenom doma úplnou novinkou a mnohde se s takto náročnou situací velmi těžce potýkají. Možná by pro některé mohlo být přínosem seznámit se s podněty z prostředí, kde se děti trvale vzdělávají především v rodině, tedy z rodin se zavedeným domácím rodinným vzděláváním. Následuje tedy pokus o velmi stručný návrh několika takových podnětů vytvořených odrostlými dětmi i rodiči z rodin po celá desetiletí provozujících vzdělávání dětí doma v rodině:

1. Je třeba odlišit rodiny se zavedeným domácím vzděláváním, kterých se nová situace dotkne určitě méně, ale i tak musí reagovat; problém jistě nebude s vlastním školním učivem, které tyto děti ostatně zvládají s velkou rezervou, ale i tyto rodiny nepříjemně zasáhne nemožnost pokračovat v mnoha externích aktivitách pro rodiny s domácím vzděláváním právě typických jako jsou kroužky, sportovní oddíly, umělecké školy atd.;

mnohé podněty se tedy můžou vztahovat i na tyto rodiny.

2. Další „zvýhodněnou“ kategorií rodin pro současnou svízelnou situaci jsou velké rodiny s přirozeným týmem dětí, který – jak dobře ví homeschooleři – může docela dobře fungovat velmi autonomně: starší se starají o mladší, děti se velmi efektivně vzdělávají navzájem, děti se tak optimálně socializují a rodiče nejsou ani zdaleka tolik přetížení jako když se snaží „být u všeho“; je tedy velmi aktuální, tam kde je to možné, využívat týmové součinnosti dětí v rodině; schopnost dětí vzdělávat se navzájem se bohužel nedoceňuje, přitom i vztahům v rodině spolupráce sourozenců velmi prospěje a asi není tolik nevhodné vnést do tématu vynuceného pandemií optimistický aspekt úslovím „Všechno zlé k něčemu dobré“.

3. Respektovat preference a individualitu dětí ve vzdělávání, tj. využívat přirozeného zájmu a talentu je samozřejmě vhodné vždycky, ale ve ztížených podmínkách je tento ohled patrně zvláště významný; dopřát dětem více svobody při výběru předmětů vzdělávání se v domácím vzdělávání obecně velmi osvědčuje; pochopitelně do určování akcentů při vzdělávání dětí budou vstupovat i školy a je tedy na rodičích, jak vybalancují určitou nutnou unifikaci školního systému s individuálními potřebami a preferencemi dětí; každodenní řízení vzdělávání dětí doma školou je totiž něco úplně jiného než skutečné svobodné domácí vzdělávání.

4. Využívat nové technologie je samozřejmě nesmírná výhoda a sama o sobě může zásadně pozitivně ovlivnit vzdělávací proces ať už ve smyslu spolupráce rodin se školou či jinými externími oficiálními institucemi nebo pro vytváření on-line přirozených vzdělávacích komunit či využívání materiálů dostupných na internetu; oproti v normálních podmín-

kách mnohdy kontroverznímu užívání internetu dětmi – hry, sociální sítě – je tu zvláště velmi pozitivní vliv počítačů, ačkoliv nadále je naléhavě nutné, aby rodiče i starší zodpovědní sourozenci dohlíželi na způsob užívání mobilu a internetu dětmi.

5. Konečně: NEBÁT SE TOHO!; děti se v rodině naučily mluvit, chodit, jíst a spoustu dalších důležitých věcí a není důvod se obávat, že by neměly v rodině zvládnout i vzdělávání na úrovni základní školy, rodina je nejpřirozenější prostředí pro výchovu a tedy vzdělávání dětí, nikdo k sobě nemá tak blízko jako členové rodiny, doma je prostě doma.

Tolik asi velmi stručně několik podnětů k aktuální situaci. Jen je určitě vhodné ještě jednou připomenout, že k náhle vzniklé situaci je opravdu při vši náročnosti možné přistupovat pozitivně i jako k příležitosti k zintenzivnění vztahů v rodině a k svobodnému individuálnímu rozvíjení osobnosti dětí, tedy k nesmírně důležitým aspektům, ke kterým při dennodenní povinné docházce do školy mnohdy nebývá dost času a prostoru. Není od věci připomenout známou skutečnost, že stárnoucí rodiče nelitují toho, že se věnovali dětem, naopak jim často bývá líto toho, že si na děti nenašli více času a že už to nejde vrátit. Zní to možná dost hloupě, ale mnozí rodiče možná časem budou koronaviru vděční, že je přiblížil jejich dětem...

František Steinhauser

František Steinhauser
absolvent domácího vzdělávání

LIDSKÁ BLÍZKOST JE ZÁSADNÍ

Jsou tam, kam příbuzní a přátelé nemají přístup, pláčí s plačícími, duchovně doprovázejí ty, kdo opouštějí svět daleko od svých blízkých. Pro Vatikánský rozhlas poskytl skutečně srdcervoucí interview otec Aquilino Apassiti, jeden z pěti kapucínů, kteří ve dne v noci slouží v nemocnici Sv. Jana XXIII. v italském Bergamu: „Nikdy bych si neuměl představit, že se dožiji okamžiků takto dramatických. Ve chvíli odchodu na věčnost je lidská blízkost zcela zásadní. Nemocní s koronavirem však umírají sami. Nemoc zakazuje přítomnost někoho z rodiny, kdo by mohl odcházejícího uchopit za ruku. Jeden z lékařů přiznal, že nejsmutnější je pohled na nemocného, který je v posledním tažení a zůstává sám, bez přátel a bez pohlázení od blízkého člověka.“

„Během několika málo dní jsme přišli o většinu věcí, které jsme považovali za samozřejmé. Probudili jsme se do světa, ve kterém jsou poprvé od německé okupace uzavřeny vysoké školy. Probudili jsme se do země, kde jsou uzavřeny obchody, kde nehrají kina a divadla, kde nelze jen tak odjet na chalupu, kde se dokonce ani veřejně neslouží mše. ... Jestliže je náš dnešní strach obzvláště pronikavý, je to právě proto, že tunel, do kterého vjíždíme, se zdá být příliš dlouhý, tmavý, bez konce. Světlo na jeho konci přes černé brýle takřka nevidíme.“ napsala Hana Lipovská pro *MF DNES*. Myslím, že však zvláště tato slova je potřeba zdůraznit: „Mějme na paměti, že jsme tmou tunelu šli sami, že jsme se nemohli spolehnout na nikoho jiného než na sebe navzájem. Neupínejme se k Bruselu, Peking, Londýnu, Berlínu či k Moskvě, neptejme se, jak naši situaci vyřeší stát nebo Unie. Nikdo za nás a místo nás, v náš prospěch, nic řešit nebude. Starat se musíme my sami. Nevěřme líbeznému tónu vrbových píšťalek. Mnohokrát v minulosti nás tato písnička dovedla do otroctví.“

Ani v období ohrožení koronavirem se nezastavily práce na obnově Mariánského sloupu na Staroměstském náměstí v Praze. Foto: Martina Řehořová / Člověk a Víra

Ve všech médiích máme jeden program, jeden problém. Nedá se před ním utéci. Přes to však Češi neopouští svůj pověstný smysl pro humor. Jeden facebookový profil imitující známého českého kněze a akademika předjímá jeho myšlenku: „Rovněž samozřejmě promyslím koronavirus jako nástroj náboženské renesance. V podstatě říkám, že tak jako dovoz roušek z Číny šířící se nemoc pouze zpomalí, dovoz kněží z Polska pouze zpomalí rozpad tradičního křesťanského ritu. Naznačuji, že církev by se měla nějak transformovat buď na školy, nebo na jakési ostrovy spirituality, ale víc o tom nevím, tak se mne na to neptejte.“

Ale ještě vážně přeci jen. Kostely jsou zhusta zavřené, mše svaté téměř nedostupné, někteří sledují online přenosy ze svých farností, jiní využívají tradiční média jako je televize či rádio. Ale... jak říká jeden nejmenovaný nemocniční kaplan: „Všechny ‚online‘ aktivity jsou jistě chvá-

lyhodné, iniciativy na podporu seniorů atd. asi nemůže nikdo soudný zpochybňovat. Nicméně se mi nelíbí, když je ‚virtuální církev‘ podprahově vydávána za plnohodnotnou ‚náhradu‘. Opatření biskupů vzhledem k současné situaci tím samozřejmě nezpochybňuji. Slavíme ale reálnou přítomnost, nikoliv virtuální přítomnost (eucharistie i společenství věřících), svátosti (s eucharistií v čele) mají zcela zásadní antropologickou dimenzi – zlomený chléb a konsekrované víno utiňují hlad po Bohu i ‚tělesným způsobem‘. Doufám, že po koronaviru kostely potřebovat budeme, resp. že se budeme dále scházet jako fyzické reálné společenství a nestaneme se rozplizlou skupinou ‚online fanoušků‘.“ Snad nás to všechno znovu dostane na kolena a v našich duších otevře nový hlad po Smyslu našeho života a Pokrmu pocestných. Pán Bůh s námi a zlý pryč!

-zd-